

TANTÁRGYI ADATLAP

Műszaki folyamatok közgazdasági elemzése

BMEGT30M401

I. TANTÁRGYLEÍRÁS

1. ALAPADATOK

Tantárgy neve

Műszaki folyamatok közgazdasági elemzése

Azonosító

BMEGT30M401

A tantárgy jellege

kontaktórás tanegység

Kurzustípusok és óraszámok

<i>Típus</i>	<i>óraszám</i>
Előadás	2
Gyakorlat	0
Laboratórium	0

Tanulmányi

teljesítményértékelés
(minőségértékelés)

típusa

FÉLÉVKÖZI
ÉRDEMJEJY

Kreditszám

3

Tantárgyfelelős

Neve   *Beosztása*   *Email címe*

Dr. Gilányi Zsolt docens   gilanyi.zsolt@gtk.bme.hu

Tantárgyat gondozó oktatási szervezeti egység

Közgazdaságtan Tanszék

A tantárgy weblapja

<https://edu.gtk.bme.hu>

A tantárgy oktatásának nyelve

magyar - HU

A tantárgy tantervi szerepe, ajánlott féléve

Közvetlen előkövetelmények

Erős   Nincs

Gyenge   Nincs

Párhuzamos   Nincs

Kizáró feltételek   Nincs

A tantárgyleírás érvényessége

Jóváhagyta a Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar Kari Tanácsa (2026.03.18.) az 580162/10/2026 iktatószámon hozott határozatával, amely érvényes 2026.03.18-tól.

2. CÉLKITŰZÉSEK ÉS TANULÁSI EREDMÉNYEK

Célkitűzések

A mindennapi gyakorlatban $\square$ sajnálatos módon $\square$ valamely probléma műszaki és közgazdasági megoldá-sát elkülönülten keresik, szélsőséges esetben a két terület szakemberei meg sem értik egymás nyelvét. A tárgy keretében kísérletet teszünk arra, hogy e két ismeretkört összekössük, elsősorban közgazdasági ol-dalról. Ennek során több műszaki folyamatot (termelés, innováció, nyersanyagokkal való gazdálkodás (költségek), stb.) közgazdasági szempontból értelmezünk, megmutatjuk a releváns közgazdasági aspektusokat. Emellett vizsgáljuk a vállalatok piaci környezetét, ami meghatározó módon befolyásolja a termékek értékesítését és a bevétel alakulását. Célunk, hogy a leendő mérnökök felismerjék tevékenységük gazdaságtani elemeit, amelyek figyelembevétele termékeik elfogadtatását minden bizonnyal meg fogja könnyíteni.

Tanulmányi eredmények

Tudás

1. a termelési folyamat, a technológia költségeket meghatározó szerepét,
2. a kapacitás kihasználás és a méretgazdaságosság előnyeit,
3. a vállalatok piaci környezetét és annak hatását a termelési és értékesítési tevékenységre,
4. a technológia és a piaci szerkezetek közti kapcsolatot,
5. a technológiai újítás, az innováció lehetőségeit és előnyeit az adott piacokon.

Képesség

1. önálló tanulás megtervezésére, megszervezésére és végzésére,
2. önálló műszaki stratégia kialakítására a különböző piaci környezetben,
3. a külső piaci környezet és annak változásainak azonosítására,
4. a piaci lehetőségek elemzésére és értékelésére,
5. a gazdasági döntések elméleti megalapozására.

Attitűd

1. Együttműködik az ismeretek bővítése során az oktatóval és hallgató társaival,
2. folyamatos ismeretszerzéssel bővíti tudását,
3. nyitott az információtechnológiai eszközök használatára,
4. törekszik a műszaki problémák megoldáshoz szükséges közgazdasági eszközrendszer megismerésére,
5. törekszik a pontos és hibamentes feladatmegoldásra.

Önállóság és felelősség

1. nyitottan fogadja a megalapozott kritikai észrevételeket,
2. képes önállóan gyakorlati feladatokat megoldani,
3. önállóan végzi a gazdasági problémák elemzését, a hozzájuk kapcsolódó eszközök értékelését.
4. rendszerelvű megközelítést alkalmaz.

Oktatásmódszertan

Előadások, kommunikáció írásban és szóban, IT eszközök és technikák használata.

Tanulástámogató anyagok

- Az előadások prezentációinak anyaga és egyéb segédanyagok, ami a félév során folyamatosan fog feltöltésre kerülni.
- Slideshows of the lectures and other materials which will be uploaded continuously during the semester.

II. TANTÁRGYKÖVETELMÉNYEK

A TANULMÁNYI TELJESÍTMÉNY ELLENŐRZÉSE ÉS ÉRTÉKELÉSE

Általános szabályok

A 2.2. pontban megfogalmazott tanulási eredmények értékelése két évközi írásbeli teljesítménymérés (két összegző teljesítményértékelés) alapján történik.

Teljesítményértékelési módszerek

A. Szorgalmi időszakban végzett teljesítményértékelések részletes leírása: Összegző tanulmányi teljesítményértékelés (zárthelyi dolgozat): a tantárgy tudás, képesség, attitűd, valamint önállóság és felelősség típusú kompetenciaelemeinek komplex, írásos értékelési módja zárthelyi dolgozat formájában. A dolgozatok állnak egyrészt tesztkérdésekből, melyek az egyes fogalmak értelmezését és az azok közötti összefüggések felismerését, valamint számítási feladatokból, melyek a problémafelismerő-megoldó képességet vizsgálják. Az értékelés alapjául szolgáló tananyagrészt a tantárgy előadója határozza meg, a rendelkezésre álló munkaidő 45 perc. A jegy megszerzésének feltétele, hogy a hallgató a zárthelyi dolgozatok fele esetében ne vegyen igénybe pótlást (azaz az egyik zh-nál el kell érnie a Hallgatónak a 40%-ot). Amennyiben a Hallgató egyetlen félévközi dolgozaton sem vesz részt, a tantárgy értékelése: „Nem teljesítette” (TVSZ alapján).

Szorgalmi időszakban végzett teljesítményértékelések részaránya a minősítésben

Vizsgaelemek részaránya a minősítésben

Az aláírás megszerzésének feltétele, az aláírás érvényessége

Érdemjegy-megállapítás

Jeles	90
Jeles	80–90
Jó	70–80
Közepes	60–70
Elégéses	40–60
Elégtelen	40

Javítás és pótlás

A zárthelyi dolgozatok egyszer pótolhatók a szorgalmi időszakban. A pótlási időszakban a mindenkori Tanulmányi és Vizsgaszabályzat előírásai szerint, a Térítési és Juttatási Szabályzatban előírt díjak megfizetése mellett pótolhatók a zárthelyi d

A tantárgy elvégzéséhez szükséges tanulmányi munka

részvétel a kontakt tanórákon	28
felkészülés a teljesítményértékelésre	24
kijelölt írásos tananyag önálló elsajátítása	38
összesen	90

A tantárgykövetelmények jóváhagyása és érvényessége

A Kari Hallgatói Képviselőtestület véleményezése után jóváhagyta dr. Szandi-Varga Péter oktatási dékánhelyettes 2026.03.02-án. Érvényes 2026.03.02-től.

III. RÉSZLETES TANTÁRGYTEMATIKA

TEMATIKAI EGYSÉGEK ÉS TOVÁBBI RÉSZLETEK

A félévben sorra vett témák

A 2.2. pontban megfogalmazott tanulási eredmények eléréséhez a tantárgy a következő tematikai blokkokból áll. Az egyes félévekben meghirdetett kurzusok syllabuszaiban e témaelemeket ütemezzük a naptári és egyéb adottságok szerint.

- 1 Bevezetés. Műszaki tudományok és közgazdaságtan A termelés közgazdaságtani modellje Termelés és költség – homogén termék esete, többtermékes vállalat. A termelés és a költségek dualitása. Piaci szerkezetek – a tökéletes verseny piac. Piaci szerkezetek – a monopólium. Az innováció szerepe. I. ZH – AZ ELSŐ 5 HÉT TANANYAGÁBÓL Piaci szerkezetek – Monopolisztikus verseny Piaci szerkezetek – Oligopolpiacok. Mennyiségi döntés. Piaci szerkezetek – Oligopolpiacok. Árverseny és árvezérlés. Verseny és innováció. Összefoglalás. II. ZH –6-10. hét tananyagából PÓTZH A versenymodellek játékelméleti alapjai.

További oktatók

Rácz Tamás egyetemi tanársegéd racz.tamas@gtk.bme.hu
Hajnal Zsófia egyetemi tanársegéd hajnal.zsofia@gtk.bme.hu
Tóth-Bozó Brigitta egyetemi tanársegéd toth-bozo.brigitta@gtk.bme.hu

A tantárgykövetelmények jóváhagyása és érvényessége

A Tantárgyi adatlap I. és II. részén túli III. részét az érintett szak(ok) szakfelelőse(i)vel való egyeztetés alapján az 1.8. pontban megjelölt Közgazdaságtan Tanszék vezetője hagyja jóvá.